

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2012-2013

Història de la filosofia

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Suposo, doncs, que tot el que veig és fals i que mai no ha existit res de tot allò que la memòria, plena de mentides, em presenta. Així, doncs, no tinc sentits; el cos, la forma, l'extensió, el moviment i el lloc són quimeres. Què podré considerar, doncs, com a veritable? Potser, només, que al món no hi ha res de cert.

Però com sé jo que no hi ha alguna altra cosa, a part de les que tot just acabo de considerar incertes, de la qual ni tan sols es pugui dubtar? No hi haurà potser algun Déu o un altre poder que em posi aquests pensaments en la ment? No necessàriament, perquè potser jo mateix sóc capaç de produir-los. Però jo, no sóc almenys alguna cosa? Però acabo de negar que tingui sentits o un cos. I això no obstant dubto; perquè, què se'n segueix d'això? Fins a tal punt depenc del cos i dels sentits que no puc existir sense ells? Però m'he convençut que no hi havia res de res al món, ni cel, ni terra, ni esperits, ni cossos. I doncs, m'he convençut també que jo no existeixo? Certament no: si estic convençut d'alguna cosa o si penso alguna cosa, sens dubte existeixo. Però hi ha un ésser enganyador summament poderós i astut que ha posat tot el seu enginy a tenir-me constantment enganyat. No hi ha dubte, doncs, que, si m'enganya, és que existeixo. Que m'enganyi tant com vulgui, que no podrà mai fer que jo no existeixi mentre pensi que sóc alguna cosa. De manera que, un cop examinades totes les coses i amb tota cura, s'ha de concloure que aquesta proposició, «jo sóc, jo existeixo», ha de ser necessàriament vertadera sempre que la digui o la pensi mentalment.

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, II

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents:
[1 punt]
a) «extensió»
b) «quimeres»
3. Expliqueu per què René Descartes diu: «[...] hi ha un ésser enganyador summament poderós i astut que ha posat tot el seu enginy a tenir-me constantment enganyat. No hi ha dubte, doncs, que, si m'enganya, és que existeixo.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes sobre quina és la fonamentació del coneixement amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «No hi ha cap proposició de la qual puguem tenir una certesa absoluta.» Responeu d'una manera raonada.
[2 punts]

OPCIÓ B

Les preguntes sobre els fins són preguntes sobre quines coses són desitjables. La doctrina utilitarista és que la felicitat és desitjable i que és l'única cosa desitjable com a fi, totes les altres coses són només desitjables com a mitjans per a aquest fi [...].

L'única prova que es pot donar que un objecte és visible és que de fet la gent el veu. L'única prova que es pot oferir que un so és audible és que la gent de fet el sent: i així pel que fa a les altres fonts de l'experiència. De manera semblant, entenc que l'única evidència que és possible aportar que una cosa és desitjable és que la gent realment la desitja. [...] L'única raó que es pot donar a favor que la felicitat general és desitjable és que tota persona, en la mesura que creu que la pot assolir, desitja la pròpia felicitat. Doncs bé, com que això és un fet, no solament tenim tota la prova que és possible donar en aquest cas, sinó també tota la prova que es podria exigir, que la felicitat és un bé: que la felicitat de cada persona és un bé per a aquella persona, i que la felicitat general és, doncs, un bé per a la suma de totes les persones. Amb això, la felicitat adquireix un títol legítim de ser un dels fins de la conducta i, consegüentment, un dels criteris de la moral.

Però això per si sol no demostra que sigui el criteri únic. Per a ser-ho, semblaria necessari mostrar no solament que la gent desitja la felicitat, sinó també que no desitja mai res més. Ara, és ben palpable que la gent de fet desitja coses que en el llenguatge corrent són decididament diferents de la felicitat. Desitgen, per exemple, la virtut i l'absència de vici [...].

John Stuart MILL. *L'utilitarisme*, capítol IV

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.
[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots o les expressions següents:
[1 punt]
 - a) «felicitat»
 - b) «desitjable com a fi»

3. Expliqueu el sentit i la justificació, segons John Stuart Mill, de l'afirmació següent: «la felicitat és desitjable i [...] és l'única cosa desitjable com a fi». (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Mill que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Mill sobre el bé (o sobre allò que té valor per ell mateix) amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]

5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Del fet que tothom desitja la seva pròpia felicitat, se'n dedueix que cadascú ha d'actuar de la manera que més propiciï que hi hagi el màxim de felicitat general.» Responeu d'una manera raonada.
[2 punts]

